

PROLOG

AKRA, LATINSKO KRALJEVSTVO JERUSALIMA, 1291.

Sveta zemlja je izgubljena.

Ta je misao neprestano opsedala Martina od Karmoa, i njena surova neporecivost bila je užasnija od hordi boraca koji su prodirali kroz pukotinu u bedemu.

Borio se da sputa tu misao, da je odagna.

Nije sad bilo vreme za jadikovanje. Morao je da radi.

Da ubija.

Visoko podignutog mača jurnuo je kroz oblake zagušljivog dima i prašine i uronio u vrevu neprijateljskih redova. Posvuda ih je bilo, njihove sablje i sekire sekle su meso, a zaglušujući ratni pokličići pratili su ritam bubnjeva s one strane zidina tvrđave.

Iz sve snage spustio je mač na glavu nekog čoveka i procepio mu lobanju sve do očiju, a onda je sečivo odskočilo, i bacio se na novog protivnika. Pogledavši nadesno, opazio je Emara od Vilijera kako zabija mač u grudi još jednog jurišnika pre nego što će preći na sledećeg protivnika. Ošamućen od bolnih vapaja i jarosnih urlika, Martin oseti kako ga neko hvata za levu šaku i hitro odbi napadača udarivši ga balčakom pre nego što će sjuriti u njega sečivo, osetivši kako mu proseca mišić i lomi kost. Krajičkom oka ugledao je zdesna, sasvim blizu, nešto preteće, i nagonski je zamahnuo mačem na tu stranu, ranivši nadlakticu još jednog napadača, da bi mu zatim, jednim udarcem, proburazio obraz i obogaljio jezik.

Već satima ni on niti iko od njegovih saboraca nije znao za predah. Ne samo što su muslimani neprestano jurišali već je njihov napad bio mnogo gori nego što se moglo pretpostaviti. Strele i projektili od zapaljene smole danima su, bez prestanka, zasipali grad, i požara je bilo previše da bi ih branitelji sve odjednom mogli pogasiti. Za to vreme sultanovi ljudi su iskopali rovove ispod visokih bedema i u njih natrpali suvo granje, koje su takođe potpalili. Na više mesta ove sklepane peći načele su zidine, koje su sada popuštale pod

baražnim naletom katapultiranih stena. Templari i hospitalci* su uspeli, isključivo snagom volje, da odbiju napad na Kapiju sv. Antonija tako što su je potpalili i povukli se. Ukleta kula je, s druge strane, opravdala svoj naziv, dozvolivši podivljanim Saracenima da prodru u grad i zapečate mu sudbinu.

Predsmrtno krkljanje pretopilo se u haotičnu graju u času kad je Martin izvukao mač iz još jednog neprijateljskog tela i očajnički se osvrnuo oko sebe, tražeći ma kakav nagoveštaj nade. Međutim, više nije bilo sumnje, Sveta zemlja bila je uistinu izgubljena. Užasnut, shvatio je da će svi pomreti pre nego što svane. Namerili su se na najveću vojsku ikada viđenu, i uprkos gnevu i strasti koji su tekli kroz njegove vene, svi njegovi napori, i napori njegove braće, svakako su bili osuđeni na propast.

Nije mnogo prošlo dok to nisu shvatili i njegovi pretpostavljeni. Srce ga je zbolelo kad je čuo sudbonosni zov roga koji je preživеле vitezove hrama** pozivao da se povuku s linije odbrane grada. Mahnito je gledao levo-desno i pogled mu se ponovo ukrstio s pogledom Emara od Vilijera. U njegovim očima video je istu patnju, isti stid koji je buktao u njemu samome. Rame uz rame, njih dvojica su se probila kroz metež i stigla u kakvu-takvu sigurnost templarskog skloništa.

Martin je sledio starijeg viteza dok je ovaj jurišao kroz gomilu prestravljenih civila koji su pronašli pribežište iza masivnih gradskih bedema. Prizor koji ih je dočekao u velikoj dvorani uzdrmao ih je više od pokolja kojem su prisustvovali napolju. Na grubo izdelfanom trpezarijskom stolu ležao je Vilijem od Božea, veliki majstor vitezova hrama. Piter od Sevreja, maršal, stajao je kraj njegovog uzglavlja, a behu tu i dva monaha. Žalosni izrazi njihovih lica nisu ostavljali mesta sumnji. Kad dva viteza stigoše do njega, Bože je otvorio oči i blago podigao glavu; pomerivši se, i nehotice je zaječao od bola. Martin ga je gledao preneražen, ne verujući rođenim očima. Iz starčeve kože povukla se sva boja, a oči mu behu zakrvavljene. Martin je pogledom preleteo Božeovo telo, s naporom pokušavajući da shvati šta ovo znači, a

* Hospitalci su drugi naziv za malteške vitezove. Pun naziv ovog verskog reda, osnovanog u Jerusalimu u XI veku s osnovnim zadatkom da brine o obolelim hodočasniciima u Svetu zemlju, od 1961. godine glasi Suverena vojska hospitalskog reda sv. Jovana iz Jerusalima, s Rodosa i Malte. (Prim. prev.)

** Kod nas je za templare uobičajen i naziv hramovnici. (Prim. prev.)

onda je primetio strelu okićenu perima kako štrči iz porebarja. Veliki majstor je šakom obuhvatio strelu i držao je. Drugom rukom prizvao je Emara, koji mu je prišao, kleknuo kraj njega i obema rukama prihvatio njegovu.

„Vreme je“, progovori starac, bolnim i slabašnim glasom, ali razgovetno. „Idi sada. I neka je Bog s tobom.“

Te reči su doprle do Martinovih ušiju. Njegova pažnja bila je usmerena na nešto drugo, na nešto što je primetio kad je Bože otvorio usta. Jezik mu je bio pocrneo. Kad je shvatio da je to od otrovne strele, gnev i mržnja nahrupiše Martinu u grlo. Vođa, nadmoćna ličnost koja je vladala svakim delićem života tog mladog viteza otkad pamti za sebe – sada je bio na ivici smrti.

Opazio je da Bože podiže pogled ka Sevreju i gotovo neprimetno klima glavom. Maršal se pomeri u dno stola i podiže baršunasti pokrov, i pred njima se ukaza ukrašeni kovčežić. Nije bio širi od tri šake. Martin ga nikada pre nije video. U čudesnoj tišini gledao je kako Emar ustaje i svečano se okreće ka kovčegu, a onda ponovo gleda u Božea. Stari je uzvratilo pogled pre nego što je ponovo sklopio oči; čulo se zloslutno škripanje kad bi uzimao vazduh. Emar ode do Sevreja i zagrl ga, onda uze kovčežić i, tek ovlaš se osvrnuvši, krenu napolje. Kad je prolazio pored Martina, kratko reče: „Dođi.“

Martin, oklevajući, pogleda u Božea, pa u maršala, koji mu klimnu glavom odobravajući. Onda pohita za Emarom i ubrzo uvide da njih dvojica ne idu neprijatelju u susret.

Išli su prema obali.

„Kuda ćemo?“, dozva on.

Emar nije zastajao. „Čeka nas *Sokolov hram*. Požuri.“

Martin stade kao ukopan. Zbunjen, nije znao šta da misli. *Odlazimo?*

Martin je Emara od Vilijera poznao petnaest godina, od smrti svoga oca, takođe viteza, kada je Martinu bilo jedva pet godina. Otada ga je Emar čuvao, bio mu je učitelj. Junak. Mnoge su bitke zajedno vojevali, i priličilo je – verovao je Martin – da boreći se rame uz rame i umru kad kucne poslednji čas. Ovome se, međutim, nije nadao. Ovo je ludost. Ovo je... *dezerterstvo*.

I Emar je zastao, ali samo da bi ščepao Martina za rame i poterao ga dalje. „Brže“, zapovedi on.

„Neću“, uzviknu Martin, stresavši Emarovu ruku.

„Hoćeš“, istraja stariji vitez.

Martinu je pripala muka – već mu je krenulo iz stomaka; lice mu se smračilo dok se mučio da iscedi iz sebe neku reč. „Neću napustiti našu braću“, reče zamuckujući. „Ni sada – ni ikada!“

Emar teško uzdahnu i okrenu se da vidi opsednuti grad. Vatreni su projektili u lukovima šarali noćno nebo, pa se obrušavali naniže sa svih strana. I dalje stiskajući kovčežić, on se okrenu i preteći se približi Martinu, tako da su im sada lica bila tik jedno uz drugo. Martin jasno vide da su njegovom prijatelju oči pune zatomljenih suza. „Misliš da ja želim da ih napustim?“, prosikta on, glasom sekući vazduh. „Da napustim našeg majstora – u njegovom smrtnom trenu? Pa valjda znaš da nisam takav.“

Martinu se sve uskomešalo u glavi. „Pa onda... *zašto?*“

„Ono što mi moramo učiniti mnogo je značajnije nego da ubijemo još nekoliko tih besnih pasa“, odgovori Emar sumorno. „To je od ključnog značaja za opstanak našeg reda. Od ključne je važnosti ako ne želimo da propadne i sve ono za šta smo se zalagali. Moramo da idemo. Smesta.“

Martin zausti da se pobuni, ali bilo je nečeg okrutnog i nepokolebljivog u izrazu Emarovog lica. Martin odsečnim pokretom pognu glavu i – premda nerado – povinova se, pa krenu za njim.

Jedino plovilo koje je još čekalo ukotvljeno u luci bilo je *Sokolov hram*, ostale galije behu otplovile pre nego što su Saraceni u prošlone-deljnom napadu odsekli prilaz gradskoj luci. Na već pretovarenom brodu bilo je robova, braće-pomoraca i vitezova. Pitanje je sustizalo pitanje u Martinovom mozgu, ali za odgovore nije imao vremena. Kako su se približavali pristaništu, ugledao je kapetana broda, starog mornara koga je znao po imenu Hju, a koga je – što mu je takođe bilo poznato – veliki majstor visoko cenio. Taj je krupni čovek s palube pratio grozničavu užurbanost na brodu. Martin je pogledom preleteo brod od krme preko visoke katarke do pramca, na kojem je bila isturena ukrasna glava, izvanredno živopisna rezbarija surove ptice grabljivice.

Ne usporavajući korak, Emar doviknu kapetanu broda: „Voda i hrana natovareni?“

„Natovareni.“

„Diži, onda, ruke od svega i isplovljivaj, smesta.“

Za nekoliko minuta brodsko stepenište je povučeno, užad odvezana, i veslači su porinuli *Sokolov hram*. Nije mnogo prošlo, a nadzornik je viknuo nešto, i galijoti su spustili vesla u tamnu vodu. Martin

je gledao kako veslači mile po palubi, pa izvlače pomoćni čamac i vezuju ga uz brod. U ritmičnom tempu gonga i stenjanja više od sto pedeset lancima vezanih veslača, brod je postigao brzinu i napustio visoki bedem templarskog skloništa.

Dok je izlazio na otvoreno more, zasuše ga strele, a snažne, cvrčće eksplozije bele pene uskomešale vodu – to su sultanove strele i katapultni nišanili u galiju što je odmicala. Ubrzo je brod umakao iz njihovog dometa, i Martin ustade, gledajući u kopno koje je nestajalo u daljini. Pagani su opkolili gradske grudobrane, režeći i kežeći se posadi broda, poput kakvih životinja u kavezima. Iza njih, gorelo je kao u paklu; odjekivali su povici i krici muškaraca, žena i dece, uz neprestano dobovanje bubnjeva rata.

Brod je polako postigao punu brzinu, malo i uz pomoć vetra koji je duvao s kopna. Vesla su se dizala i spuštala nalik krilima što ovlaš promiču kroz sve tamniju vodu. Daleko na horizontu nebo se preteći zacrnelo.

Sve je bilo gotovo.

Ruku još drhtavih, teškog srca, Martin od Karmoa lagano je okrenuo leđa zemlji u kojoj je rođen i zagledao se napred, u oluju koja ih je čekala.

PRVO POGLAVLJE

Isprva niko nije primetio četvoricu konjanika dok su izranjali iz tame Central parka.

Sve oči bile su uprte ka mestu četiri kvarta dalje na jug, gde su, pod jakim bleskom bliceva i televizijskih reflektora, elegantno obučene poznate ličnosti i obični smrtnici iz beskrajne kolone limuzina stupali na trotoar ispred muzeja Metropolitan.

Bio je to jedan od onih mamutskih događaja koje nijedan grad ne ume da upriliči tako dobro kao Njujork, a naročito kad se sve odigrava u Metu. Spektakularno osvetljeno, sa svetlosnim zracima koji su šarali po crnom aprilskom nebu, to prostrano zdanje bilo je kao kakav neodoljivi svetionik u samom srcu grada, što priziva goste da priđu asketski izvajanim stubovima neoklasične fasade, iznad kojih se vijorio transparent s natpisom:

IZ VATIKANSKIH RIZNICA

Govorkalo se o odlaganju, pa čak i otkazivanju ovog događaja. Sem toga, noviji obaveštajni izveštaji naveli su vladu da stanje pripravnosti zbog terorističkih pretnji podigne na narandžasti nivo. Širom zemlje, državne i lokalne vlasti preduzele su bezbednosne mere, a premda je Njujork bio „narandžast“ još od 11. septembra, preduzete su i dodatne mere predostrožnosti. Vojne straže postavljene su po stanicama podzemne železnice i mostovima, dok su policajci radili u dvanaestočasovnim smenama.

Procenjeno je da će ova izložba, s obzirom na temu, biti događaj visokog rizika. Uprkos svemu tome, prevladala je rešenost da se ona ipak održi – Muzejski odbor je glasanjem odlučio da se ne odustaje od prvobitnog plana. Spektakla će biti, što je samo još jedan dokaz neuništivog duha ovoga grada.

* * *

Mlada žena besprekorne frizure i blistavobelih zuba stajala je leđima okrenuta muzeju, i treći put snimala uvodno javljanje s lica mesta. Pošto je omanula i s pripremljenom i s blaziranom verzijom teksta, reporterka je sada, gledajući u oko kamere, rešila da se uozbilji.

„Ne pamtim kada se u Metu poslednji put okupilo ovoliko zvezda, sigurno ne od izložbe majanske kulture pre nekoliko godina“, rekla je, kad neki debeljuškast, sredovečan čovek izađe iz limuzine u pratnji visoke, koščate žene u plavoj večernjoj haljini koja joj je bila za broj manja i za generaciju neprilična njenim godinama. „A ovde su i gradonačelnik i njegova lepa supruga“, provali iz reporterke, „naša kraljevska porodica, što bi se reklo, koja, naravno, stiže uz elegantno zakašnjenje.“

Da ne izgubi onaj odmeren ton, ponovo se uozbiljila, pa dodala: „Mnogi od artefakata koji su večeras ovde izloženi nikada i nigde nisu bili izlagani ranije. Stotinama godina ležali su zaključani u vaticanskim podrumima i...“

U tom času pažnju joj odvuče iznenadna provala zvižduka i poklika okupljene mase. Glas joj se utiša, ona skrenu pogled s kamere, i oči joj odlutaše u pravcu u kom se videlo neko komešanje.

A tada je ugledala konjanike.

Jahali su na rasnim grlima: raskošni sivci i dorati s lepršavim crnim repovima i grivama. Nisu, međutim, ti konji uznemirili masu, već ljudi na njima.

Njih četvorica, koji su jahali jedan uz drugoga, na sebi su imali isto-vetne srednjovekovne oklope. Nosili su kacige s vizirima, verižnjače i gamašne preko crnih odora i prošivenih nazuvaka. Izgledali su kao da su se upravo pojavili iz vremeplova. Da prizor bude još dramatičniji, svakom je o pojasu visio mač u kanijama. Najupadljiviji detalj bili su dugi beli ogrtači prebačeni preko oklopa, ukrašeni krvavocrvenim krstovima.

Konji su sada napredovali u laganom kasu.

Masa je podivljala od uzbuđenja dok su se vitezovi približavali muzeju, gledajući preda se, ne mareći za svu tu ciku.

„Šta to naše oči vide? Izgleda da su Met i Vatikan za večeras spremili neviđena iznenađenja i, molim vas, pogledajte: zar nisu veličanstveni?“; zagrejala se reporterka, prebacivši se na dobri stari šou-biznis manir. „Poslušajte samo ovaj narod!“

Konji su stigli do ivičnjaka ispred muzeja, a onda se dogodilo nešto neobično.

Nisu tu stali.

Lagano su se okrenuli i sada su stajali licem prema muzeju.

Kao jedan, jahači nežno nagnaše konje na trotoar. I dalje sporo napredujući, četiri viteza izvela su konje na popločani trg.

Jedan do drugoga, svečano su počeli da se penju uz stepenište, i sada nikakve sumnje nije bilo da idu ka ulazu u muzej.